

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Wądołowski
Miejsce urodzenia: Chlebiotki Nowe pow. Łomża
Data urodzenia: 05-10-1934
Imię ojca: Józef
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Jan Wądołowski (ur. w październiku 1934 r.) od roku 1950 był współpracownikiem i następnie żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie. Nosił pseudonim "Humorek". W latach 1950-1952 Jan Wądołowski walczył z komunistycznymi władzami w siatce terenowej i w szeregach oddziału NZW pod dowództwem por. NZW Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", a następnie (od marca 1952) pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. „Ordon”. Jan Wądołowski figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych, w protokołach brakowania akt i kartotekach UB z WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Łomży i PUBP Wysokie Mazowieckie z lat 1951-1953. Zapisano w nich między innymi, że Jan Wądołowski pseudonim "Humorek" to "członek bandy >Wiarusa< i bandy >Ordon<", który "w dniu 19 XII 1952 r. we wsi Krzewo-Plebanki gm. Zawady pow. Łomża został zabity (...). W akcji tej zginęli również członkowie tej bandy bracia Zalewscy" (w obławie grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW na trzech partyzantów NZW). Oprócz 18-letniego wówczas Jana Wądołowskiego, tegoż 19 grudnia 1952 poległo wówczas w zbrojnej walce z UB i KBW także dwóch innych żołnierzy NZW: Stanisław Zalewski pseud. "Czajka" i jego brat Jan Zalewski pseud. "Cygan" i "Wichura".	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Jan Wądołowski figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka bandy >Wiarusa<". Te akta i materiały, w tym m.in. kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW oraz "karty czynów", zostały opracowane na bazie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku. W kwestionariuszu osobowym dot. Jana Wądołowskiego zapisano między innymi (na str. 35-36 t. 1-2 i na str. 150 t. 3), iż ww. przed rokiem 1952 "utrzymywał ściśle kontakty z członkami bandy >Wiarusa<", "wstąpił do bandy >Wiarusa< w początku 1952 r.", "brał udział w napadach z bronią w rękę", a "W dniu 19 XII 1952 r. w czasie prowadzonej operacji [przez grupę operacyjną UB-KBW] został otoczony na melinie we wsi Krzewo-Plebanki gm. Zawady i zabity przy stawianiu oporu".

IPN Bi 019/7 t. 1-3 (1/7).

Jan Wądołowski figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Łomży i PUBP Wysokie Mazowieckie z lat 1948-1953 opisanych jako "Sprawa obiektowa". Sprawa ta dot. rozpracowania i likwidacji członków zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem por. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus" - działającego w latach 1947-1952 na terenie powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie. Akta te zawierają m.in. sprawy dot. rozpracowania oddziału NZW pod dowództwem "Wiarusa" i następnie (od marca 1952) pod dowództwem Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. "Ordon", charakterystykę oddziału "Wiarusa", raporty i pisma UB dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych współpracowników i żołnierzy NZW oraz m.in. "spis członków NZW". Na str. 154 t. 2 zapisano krótki opis kilku akcji ww. oddziału NZW z udziałem m.in. Jana Wądołowskiego.

IPN Bi 011/22 t. 2-3 (161/IV), IPN Bi 011/23 t. 2 (161/IV/F-G).

Jan Wądołowski pseudonim "Humorek" figuruje wraz z ośmioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z WUBP/ KW MO w Białymstoku z roku 1952 opisanych jako "Zbiór telefonogramów". Akta te i meldunki lokalnych jednostek UB i MO dotyczą trzech partyzantów NZW z oddziału "Ordon", w tym Jana Wądołowskiego, a także operacji grupy UB-KBW przeprowadzonej przeciwko tym partyzantom w dniach 16-17 grudnia 1952 we wsi Konopki Pokrzywnica i następnie we wsi Krzewo-Plebanki oraz akcji likwidacji ww. partyzantów w dniu 19 grudnia 1952.

IPN Bi 047/1052 (46/78).

Jan Wądołowski występuje wraz z 44 innymi
żołnierzami i współpracownikami
antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia
Wojskowego (NZW) w aktach śledczych i
operacyjnych UB z WUBP/ KW MO w Białymstoku z
lat 1949-1954 opisanych jako "Akta kontrolne
śledztwa przeciwko: Wądołowski Franciszek pseud.
„Ryś”/ "Cygan" (...) ur. w 1922 r.". Ww. żołnierz NZW,
spokrewniony z Janem Wądołowskim, był
"podejrzany" o to, że "pomimo skorzystania z
amnestii i zwolnienia w kwietniu 1947 r. z więzienia
we Wronkach od lipca 1947 r. na terenie pow.
Wysokie Mazowieckie był członkiem nielegalnej
organizacji NZW, której celem było przemocą zmienić
ustrój państwa". Akta te zawierają m.in. meldunki i
raporty kilku jednostek MO i UB dot. "gwałtownego
zamachu na jednostkę należącą do sił zbrojnych" w
dniu 30 lipca 1947 r. we wsi Kobylin oraz "napadu" na
posterunek MO w sierpniu 1947 r. we wsi Jawory gm.
Rutki, a także "napadu" na funkcjonariuszy UB w tym
samym dniu.

IPN Bi 07/1058 (1817/III).